

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Formanden: Under Behandlingen af denne Sag kan ogsaa den følgende Sag omtales, nemlig: Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 160 af 18. Maj 1937 om Folkeskolen.

Undervisningsministeren (Hartling): Jeg skal have den Ære for det høje Ting at forelægge Forslag til Lov om en midlertidig Ordning af Lærereksamen for Studenter og Forslag til Lov om Ændring af Lov Nr. 160 af 18. Maj 1937 om Folkeskolen.

Baggrunden for begge disse Lovforslag er den Lærermangel, som allerede eksisterer og er mærkbar, og som i de kommende Aar vil blive mere og mere følelig, hvis ikke Foranstaltninger træffes til at bøde paa den. For mere end et Aar siden nedsatte Undervisningsministeriet et Udvalg for at undersøge og belyse hele dette Spørgsmaal, et Udvalg, der bestod af Repræsentanter for Ministeriet, for Statistisk Departement, for Danmarks Lærerforening og for Københavns Skolevæsen samt af Seminarieførstandere og Amtsskolekonsulenter, og som maatte siges at være et meget sagkyndigt Udvalg. Dette Udvalg afgav Betænkning i December i Fjor, og jeg gaar ud fra, at ærede Medlemmer i dette høje Ting er kendt med denne Betænkning, hvori der findes en god og fyldig Begrundelse for de foreliggende Lovforslag.

Den vigtigste Oplysning i Betænkningen er vel den, at der nu og i de kommende Aar, hvis intet særligt foretages, uddannes mellem 150 og 200 Lærere for lidt, saa at man altsaa i Stedet for at dimittere ca. 550 Lærere om Aaret i Virkeligheden skulde dimittere op mod 700. Men selv om man forudsatte, at der normalt kunde optages 700 Elever i de nuværende Seminarieklasser, ganske vist udvidet med en Del Dobbeltklasser, er det klart for enhver, at det vilde være 4 Aar, inden det fik virkelig Betydning for Afhjælpning af Lærermangelen, og derfor er det nødvendigt allerede paa nuværende Tidspunkt at træffe andre Foranstaltninger. Og den eneste rimelige og naturlige Udvej, der melder sig, er da efter mit Skøn at søge at gennemføre en midlertidig hurtigere Uddannelse af Folk, der i Forvejen sidder inde med en betydelig Kundskabsmængde. H. C. Andersen siger jo, at Forkundskaber er nyttige. Det er de ogsaa ved Uddannelsen af Lærere. Tanken er faldet paa Studenterne, paa Gennemførelse af en lignende Ordning som den, man har haft i Sverige og Norge i lang Tid og har været

tilfreds med, oven i Købet som en almindelig Ordning. Her gennemføres den kun som en midlertidig Ordning i en Nødssituation.

Der er fra mange Sider fremført Betæneligheder ved denne Ordning, og ingen er vel heller blind for, at der er visse Betæneligheder, men efter mit bedste Skøn bliver man nødt til i den Situation, vi staar i, at se bort fra disse Betæneligheder, fordi det, vi vilde komme ud i, hvis vi ikke midlertidig gennemførte en hurtig Uddannelse af Lærere, vilde være langt, langt værre end det, som selv de mest pessimistiske vil kunne paastaa bliver Følgen af, at vi tager Studenterne ind til en kortere Uddannelse. I det Udvalg, der har været nedsat i det andet høje Ting, og som i ret lang Tid har behandlet disse Lovforslag og drøftet dem grundigt, har man naturligvis ogsaa været opmærksom paa dette, og man har peget paa, at man ogsaa maatte kalde paa andre Kredse i Folket til Læreruddannelse, og det er jeg ganske enig i.

I det oprindelig i Folketinget fremsatte Lovforslag var det Tanken for de dygtige Studenter at nøjes med en 2 Aars Uddannelse. Efter Folketingsbehandlingen er dette ændret til 2½ Aar, og jeg vil gerne bemærke, at det er Meningen, at de Studenter, der tages ind til de 2½-Aars Uddannelse som Lærere, som Hovedregel skal være 18½ Aar gamle ved Optagelsen, saa at de, naar de dimitteres, har samme Alder som mange af de almindelige Lærere, der dimitteres.

Det er desuden Meningen, at deres Eksamen ikke maa være for ringe. Den maa ikke gerne være under 13,00, altsaa mg÷, og den maa kun være 4 Aar eller op til 4½ Aar gammel. Naturligvis er jeg klar over, det vil jeg ogsaa gerne gøre opmærksom paa, at disse Bestemmelser i en Situation som den, vi er i, maa kunne fraviges; der maa kunne dispenseres fra dem, saa at vi ikke skal staa med en Klasse med kun 5—6 Mennesker, skønt der maaske har meldt sig en Del, som mangler en Maaned eller to i Alderen. Her maa Ministeriet kunne dispensere, hvis der skal være Mening i det hele, men som Hovedregel maa vi gaa frem efter disse Linier. Det er ikke nævnt i Lovforslaget, fordi det er en Bemyndigelseslov, en Rammelov, men jeg har gerne villet nævne, hvad der er Tanken med det.

Disse Studenter skal saa i Løbet af et Aar kunne tage første Del af Lærereksamen — naturligvis ikke i alle Fag, idet de kan overføre en Række Karakterer — og 1½ Aar derefter anden Del af Lærereksamen paa lige Linie med de øvrige Seminarieelever. Det er endvidere Tanken, og det hilser jeg